

Etelä-Suomen ja Viron INTERREG IIIA 2000-2006

Ohjelman toteuttamistilanne

Tähän aineistoon on koottu tietoa Etelä-Suomen ja Viron INTERREG IIIA -ohjelman toteutuksesta toimintalinjoittain. INTERREG-ohjelman tuloksista ja tulevalle EU-rakennerahastokaudelle 2007-2013 asetettavista tavoitteista keskustellaan INTERREG-konferenssissa Turussa 18.-19.5.2006.

Yhteenveto on koottu INTERREG-ohjelmasihteeristöissä ja se perustuu tietoihin FIMOS-seurantajärjestelmässä sekä tuloskuvauksiin ohjelman vuosittaisissa täytäntöönpanokertomuksissa. Lisätietoja on saatavissa mm. vuosiraporteista ja hankekuvauksista: www.interreg-finest.net

Euroopan Aluekehitys-
Rahasto EAKR

INTERREG IIA Southern Finland Coastal Zone / the Baltic Countries 1995-1999

(Etelä-Suomen rannikkoseudun INTERREG IIA -ohjelman loppuraportti, 03/2003)

- yhteensä 148 hanketta, kokonaisrahoitus Etelä-Suomessa 18,17 milj. euroa ml. EU rakennerahastot (EAKR, ESR, EMOTR) ja kansallinen rahoitus.
- rahoituksen sidonta 31.12.1999: 99% rakennerahastojen sekä 93% valtion rahoituksesta.
- rahoituksen käyttöaste ohjelmaa suljettaessa: ulosmaksatukset 90% rakennerahastojen rahoituksesta.

INTERREG IIIA Southern Finland – Estonia (FIMOS 22.4.06)

Etelä-Suomen ja Viron INTERREG IIIA /

Lõuna-Soome ja Eesti INTERREG IIIA

Ohjelman EAKR-rahoituksen käyttöaste

Rahoituspäätökset 91 % (käytössä oleva vapaa EAKR-rahoitus 1,8 M€)

Maksatukset 37 % EAKR

Lkm hyväksytyjä hankkeita (140, joista neljä projektia on peruttu)

94 Etelä-Suomen rannikkoseudun (ESRS) hanketta Suomessa

12 täydentävän hakukierroksen (2004) hanketta Virossa

34 yhteishanketta

Hankkeiden toteuttamisaikataulu

80 hanketta on päättynyt v.2005 loppuun mennessä ja 49 suljetun hankkeen km. toteutumisaste oli 89 % EAKR-rahoituksesta (vapautunut EAKR-rahoitus 327 098 € käytetään uusiin hankkeisiin)

24 hanketta päättymässä vuoden 2006 loppuun

33 hanketta päättymässä vuoden 2007 aikana (viimeistään 31.12.2007)

Kohdennettu hakukierros vuonna 2006.

Ohjelman yleinen tavoite

Etelä-Suomen ja Viron yhteinen aluekehittämisen EU-ohjelma 2000-2006 tukee ohjelma-alueen kehittymistä EU:n ulkorajasta kahden EU-jäsenmaan väliseksi sisäraajaksi. Uuden toimintatavan oppiminen on haaste yhtäläillä hankepartnerien välisissä suhteissa kuin ohjelmahallinnossakin. Toiminnot ovat hyvin moninaisia ja käsittävät yhteistyöverkostot, työllisyyden ja kilpailukyvyyn teemat sekä ympäristökysymykset. Yhteenvetona voidaan sanoa, että kaiken kaikkiaan ohjelma toimii hyvin sekä toimintatapojen oppimisen että sisällönkin tavoitteiden kannalta: yhteisrahoitus, yhteiset hankkeet sekä yhteinen hallintokomitea ja seurantakomitean kaikki tähtäävät Etelä-Suomen ja Viron yhteistyölle 2000-2006 asetetun yleisen tavoitteen saavuttamiseen. (Update of the Mind-term Evaluation, 2005)

Toimintalinja 1. Vuorovaikutus ja verkostot

Tavoitteena on luoda ja vahvistaa yhteistyöyhteyksiä ja verkostoja eri toimintatasoilla ja -sektoreilla.

Vaikutuksena odotetaan: ohjelma-alue kykenee vastaamaan nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, jotka liittyvät mm. EU-kysymyksiin, kasvavaan kansainvälistymiseen sekä tietoyhteiskuntakehityksen ja kestävä kehityksen vaatimuksiin.

Indikaattoreina: yhteistyön intensiteetin kasvu (hankkeiden lukumäärä/volyymi, joissa hanke perustuu uusiin tai aikaisemmin jo olemassa olleisiin rajan ylittäviin yhteyksiin ja varsinaiset rajanylittävät rakenteet); toimien alueellinen jakautuminen ohjelma-alueella ja; työllisyysvaikutukset sekä rajanylittävään koulutukseen osallistuneiden lukumäärä

	Hyväksytyt kust. yhteensä (1=2+3)	EAKR (2)	Kans. julkinen (3=4+5)		Yksityinen (6)	Yht. (1+6)
			Valtio (4)	Paikall. (5)		
TL 1	9 436 289	5 165 986	3 110 137	1 160 166	450 000	9 886 289
Sitoumukset 22.4.2006	9 090 803	4 538 302	2 241 525	2 310 976	415 399	9 506 202
Maksatukset 22.4.2006	4 286 228	1 997 326	1 221 942	1 066 960	173 899	4 460 127

EAKR-rahoituksesta sidottu 88% (EAKR-rahoitusta jäljellä uusiin hankkeisiin 627 684 €)
Maksatusaste EAKR-kokonaisrahoituksesta 39%

Toimenpidekokonaisuus 1.1 Paikallis- ja aluehallinnon verkostot

(26 hanketta, kokonaiskustannukset 5,5 M€ / EAKR 2,7 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Kuntien ja alueiden Suomi-Viro yhteistyöhankkeita mm. Local agenda 21 Lahti–Pärnu; strategiat ja suunnittelukoulutus Karjaa–Baltia; maahanmuuttajien kielikoulutus Kouvola–Ida-Viru; koulut ja erityisopetus Vantaa–Ida-Viru; ystävyyskunnat mm. kulttuuri- ja urheiluteemoissa Turku–Tartu/Kuresaare/Viljandi. Tyypillisiä toimia ovat mm. kokoukset, seminaarit, vierailut; virkamiesvaihto; strategiat, suunnittelu ja koulutus; ideoiden vaihto, toinen toiseltaan oppiminen

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankkeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- Kulttuurisilta/Cultural Bridge Tartu-Turku, Tartu lv / Turun yliopisto
- 3+3 yhteistyö I-II Lääne-Viru, Ida-Viru, Jõgeva ja Itä-Uusimaa, Kymenlaakso, Päijät-Häme
- KUSTI kuntayhteistyö Uusimaa–Eesti
- Ankkuri/Majakas nuorisosektorihanke, Hämeenlinnan poliisi & Lääne Politseiprefektuur
- HUUTA Huumeiden käytön ja tartuntatautien ehkäisy Helsingissä ja Tallinnassa: Helsingin kaupunki, Stadia / MTÜ Helsinki-Tallinn Euregio
- Saame kokku Viro-yhdistysten, kuntien ja seurakuntien Viro-yhteyksien tiivistäminen: Turun yliopisto / Tartu Rahvaülikool SA

Yhteishankkeet (2004–)

- PILET Piireületav ühistranspordivõrgustik ja piletiüsteem (julkinen liikenne pääkaupunkialueilla, 2005-2006): MTÜ Helsinki-Tallinn Euregio / YTV Pääkaupunkiseudun Yhteistyövaltuuskunta
- Terveyslennosta hyvinvointia yhteistyössä yli rajojen (2005-2007): Turun Yliopisto täydennyskoulutuskeskus / MTÜ Eesti Tervislike Linnade Võrgustik
- Vakka-Suomen ja Väinänmeren kestävä kalatalouden tavoiteohjelmat (2006-2007): Turun yliopisto, Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus / Eesti Mereakadeemia
- MERTA - Hyvät palvelut, hyvät käytännöt (ikäihmisten palvelut 2006-2007): Hämeenlinna ja Tartu

Paikallis- ja aluehallinnon osallistumisesta: Yhteishankkeisiin partnereina osallistuvien kuntien ja kaupunkien lukumäärä on laskenut ohjelman alkukauteen verrattuna (erityisesti Suomessa). Useat hankkeet jatkavat toimintoja/partneryhteyksiä, jotka juontavat juurensa jo aikaisempaan yhteistyöhön usein jo edellisellä IIA-ohjelmakaudella, esim. 3+3, Turku-Tartu, Helsinki-Tallinn ja muut ystävyyskuntayhteydet. Yhteishankkeen lähtökohdissa on ristiriita, sillä niissä suositaan pitkiä kumppanuuksia mutta samalla ideana on houkuttaa ohjelmaan uusia, innovatiivisia toimintoja ja partnerisuhteita. Joskus rajanylittävän yhteistyön verkostojen ja oppimisen konkreettiset tulokset ja hyödyt jäävät selvittämättä laajalle yleisölle – näin, vaikka hankkeen kohderyhmät ja osallistujat itse kokevat

toiminnan positiivisena. Konkreettisten toimintojen ja konkreettisten tulosten kiteyttäminen on tarpeen. Tämä auttaisi myös paikallisen rahoituksen kokoamisessa sekä partnereiden sitouttamisessa hanketoimintaan; kohderyhmien tarpeet ja sitoutuminen (ml. paikallinen rahoitus) tulee selvittää jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

Toimenpidekokonaisuus 1.2 Sosiaalinen vuorovaikutus ja paikallis- ja aluetason yhteydet

(ts. järjestösektori: 18 hanketta, kokonaiskustannukset 4,0 M€ / EAKR 1,9 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Järjestöjen yhteistyö kulttuurin alalla (taitelijaverkostot, kuorot, teatterit, taidekoulut) sekä sosiaalialan ja työvoimasektorin kysymyksissä (nuoret, lasten ja perheiden hyvinvointi, päihteet, työmarkkinajärjestöt)

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankkeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- Kansankulttuurit / Folk-Culture networks, Estonian National Folklore Council / Somero
- Nuorten päihdevalistus see on sinu valik, Vihti-Tartu
- Musiikkikoulujen yhteistyö

Yhteishankkeet (2004–)

- Suomi-Viro puuvenperinteen elvyttäminen (2005-2007), Ab Svenska Folkhögskolan-SFV Kuggomskolan & Aibolands museum
- HIT – History in Town, Turun maakuntamuseo & Tartu Linnamuuseum
- Traditiooniline ja väärtuslik vana maja (Kulttuurihistoriallisesti arvokas vanha rakennus 2006-2007), MTÜ Eesti Muinsuskaitse Selts & Föreningen för befrämjande av byggnadsvård rf
- Maalle oppimaan (maaseutulähtöisen ympäristökasvatuksen verkosto Suomessa ja Virossa 2006-2007), Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Taloustutkimus & Tartu Ülikool

Järjestöjen osallistumisesta: Järjestöt olivat erittäin aktiivisia ohjelmakauden alussa. Kun tullaan yhteishankkeiden toteuttamiseen 2004-2006 partnereiden ja vastinrahoituksen tukikelpoisuusmääritelmä rajaavat jotkin järjestöt pois yhteistyöstä. Vaikka järjestöt jättävät ohjelmaan yhä uusia hakemuksia, hakemukset eivät vakuuta siitä, että partnerit pystyisivät hoitamaan pääpartnerihankkeen talouden ja hankehallinnon vastuut. Myös yhteishankkeiden koko on kasvanut pienten toimijoiden kannalta epärealistisiin mittoihin. Jotta toimintoja pystyttäisiin tukemaan tarkoituksenmukaisilla välineillä 2007-2013, järjestöjen tarpeet ja edellytykset rajanylittävään toimintaan osallistumiseksi vaativat selvittämistä.

Toimintalinjan 1 indikaattoreista:

Sekä paikallishallinnon että järjestösektorin yhteistyö kattaa laajan valikoiman eri sektoreita. Myös hankkeiden alueellinen kattavuus Etelä-Suomessa ja Virossa on laaja.

Toimintalinja 1 (Vuorovaikutus ja verkostot) sai hyvän alun ohjelmassa vuosina 2001-2004, mutta ei ole onnistunut houkuttelemaan yhtä paljon uusia hanketoimintoja vuosina 2004-2005. Tähän on useitakin syitä. Toisaalta järjestöt ovat kyllä olleet aktiivisia hakemaan rahoitusta, mutta hanke-esitykset eivät ole kantaneet joko siksi, että hankepartnerit eivät ole olleet tukikelpoisia, suunnitelmat ovat olleet ylioptimistisia, kansallinen vastinrahoitus on puuttunut tai hakemusaineistoissa on ollut suuria puutteita. Toisaalta kuntien ja paikallishallinnon hankkeet ovat löytäneet sijansa ohjelman muista toimintalinjoista ja toimenpidekokonaisuuksista. Ts. paikallishallinnot osallistuvat jonkin tietyn sektorin toimintoihin pikemminkin kuin verkostoitumiseen tai hallinto- tai muiden rakenteiden kehittämiseen sinällään.

Toimintalinja 2. Työllisyyden ja kilpailukyvyyn edellytykset

Tavoitteena on vahvistaa ohjelma-alueen muodostamaa markkina-aluetta sekä parantaa sen työllisyyden ja kilpailukyvyyn edellytyksiä.

Vaikutuksena odotetaan: ohjelma-alue vaikuttaa osaltaan Itämeren talousalueen vahvistumiseen (ohjelma-alueen tasapainoinen alueellinen kehitys sekä hyvä työllisyys ja kilpailukyky)

Indikaattoreina: hankkeiden lukumäärä ja volyymi, joissa rajanylittävässä yhteistyössä on mukana yrityksiä; toimien alueellinen jakautuminen ohjelma-alueella sekä; työllisyysvaikutukset ja lukumäärä rajanylittävään koulutukseen osallistuneita

	Hyväksytyt kust. yhteensä (1=2+3)	EAKR (2)	Kans. julkinen (3=4+5)		Yksityinen (6)	Yht. (1+6)
			Valtio (4)	Paikall. (5)		
TL 2	13 701 497	7 505 287	4 546 815	1 649 395	1 550 000	15 251 497
Sitoumukset 22.4.2006	12 307 842	6 704 061	3 567 398	2 036 383	1 293 210	13 601 052
Maksatukset 22.4.2006	5 116 206	2 552 005	1 868 675	695 526	872 021	5 988 227

EAKR-rahoituksesta sidottu 89% (EAKR-rahoitusta jäljellä uusiin hankkeisiin 801 226 €)
Maksatusaste EAKR-kokonaisrahoituksesta 34%

Toimenpidekokonaisuus 2.1 Asiantuntemus ja osaaminen

(20 hanketta, kokonaiskustannukset 5,4 M€ / EAKR 2,6 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- ammatillisen koulutuksen yhteistyö: seminaarit, koulutus, ideoiden ja tiedon vaihto; virtuaalioppimisen menetelmien kokeilu mediakoulutuksessa sekä kouluttajien koulutuksessa; ammatillisen koulutuksen verkostot yhdessä pk-yritysten kanssa, ml. yhteydet Venäjälle; tiedekeskusten yhteistyö Vantaa-Tallinn-Tartu; toinen toisensa osaamisen hyödyntäminen esim. perinnerakentamisen menetelmissä Saaremaa-Kotka/Hamina; tiedon keruu ja levittäminen esim. pohjoisen olottuvuuden asiantuntemuksessa; maatalousyliopistojen yhteistyö; Helsinki-Tallinna tieteen kaksoiskaupunki mm. brokerage-tapahtumat ja yhteiset resurssit korkean teknologian liiketoiminnassa; reuma-alan asiantuntijaverkostot Päijät-Häme – Pohjois-Viro

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankkeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- 3+3 ammatillinen koulutus Lääne-Viru, Ida-Viru, Jõgeva ja suomalaispartnerit
- maahanmuuttajapolitiikka ja koulutus Vantaa/Tallinn

Yhteishankkeet (2004–)

- Ammattikoulutuksen ja työelämän yhteyksien osaamisverkosto (VetWork 2005-2007), Porvoo International Services & Narva Kutseõppekeskus
- Yritysten ja koulutusorganisaatioiden verkostoitumishanke (EDUDEV 2006-2007), Edupoli & Tallinna Tehnikakõrgkool
- From SEM to SME – Student Entrepreneurship Model leading to Small and Medium-Sized Enterprises (opiskelijayrittäjyys 2005-2007), Turun ammattikorkeakoulu, Tietoliikenne ja sähköinen kauppa & Tallinna Tehnikakõrgkool
- Kylmien karjasuojien toiminnallisuus ja ekologisuus (Ecostall 2005-2007), MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus & Eesti Põllumajandusülikool
- Suomalainen ja virolainen koulutus ja EU:n uusi koulutuspolitiikka (SuViKo 2006-2007), Turun Yliopisto & Tallinna Ülikool
- CIP WorkLab (Kirjasto- ja tietopalveluammattilaisten osaamisyhteistyö 2006-2007), Turun ammattikorkeakoulu & Tallinna Ülikool

Koulutussektorin osallistumisesta: tämä toimenpidekokonaisuus on ollut erittäin suosittu koko ohjelmakauden 2001-2006. Jotkin hankkeista pohjaavat olemassa oleviin rakenteisiin/yhteyksiin, jotka juontavat juurensa jo edelliseen IIA-ohjelmaan esim. 3+3 ja monet muut ammatillisten oppilaitosten yhteydet. Jotkin toiminnoista osoittavat vain vähäistä yritystä kehittää toimintaa vierailusta ja yhteisistä kokouksista/seminaareista kohti yhteisten toimintamahdollisuuksien selvittämistä esim. yhteisten resurssien käyttämiseksi. Joskus enemmän tai vähemmän sama toiminto olisi voitu rahoittaa EU:n

koulutuksen ohjelmista, jos toiminnoissa olisi ollut mukana muitakin kansainvälisiä partnereita. Tämän sektorin vahvuutena on, että sieltä löytyy monia hyviä hankekirjoittajia ja kokeneita koordinaattoreita. Tavallisesti koulutusorganisaatiot ovat myös tarpeeksi suuria, jotta pääpartnerin taloudelliset vastuut on voidaan kantaa.

Toimenpidekokonaisuus 2.2 Yritysten toimintaympäristö

(19 hanketta, kokonaiskustannukset 2,6 M€ / EAKR 1,3 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- yrityshautomot Lahti-Narva ja Helsinki-Tallinn; liiketoimintaympäristön ja mahdollisuuksien selvitykset (Koillis-Viroon liittyviä selvityksiä esim. Kymenlaaksosta ja Varisinais-Suomesta); pk-yritysjärjestöjen yhteistyö (Uusimaa-Viro; Varsinais-Suomi - Viro; metallialan yritykset; puutuotealan yritykset; matkailu jne.). Tyypillisiä toimintoja esim. yritystapaamiset, vierailut, messuosallistumiset ja koulutus pk-yrityksille, selvitykset ja tutkimukset

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- useita Phare-projekteja pk-yritysten verkostoimiseksi: Business Opportunities Development III (Tartu lv); IT business incubators Tallinn-Helsinki (TTÜ); INNOCLUS I-II for Metal-Machine-Apparatus cluster (Tallinn City Enterprise Board); Women Skills, Women Entrepreneurs (SME Network System NGO); puutuotealan FIN EST Wood Network (Järva maavalitus)
- Pärnu County Design & Interior Network puutuotealan yhteistyö Lahti-Pärnu

Yhteishankkeet (2004–)

- FinEst Business Network (kehitysympäristö yrityksille Uudellamaalla ja Koillis-Virossa 2005-2006), Lohjan Yrityspalvelukeskus Oy & Ida-Virumaa Ettevõtluskeskus
- Cross border small business environment (yrityshautomoyhteistyö 2005-2007), Helsingin kauppar korkeakoulun Pienyrityskeskus & Tallinna Tehnoloogiapargi Arendamise Sihtasutus
- Training, Testing and Developing Centre (mekatroniikan koulutus- ja kehityshanke 2006-2007) Koulutuskeskus Salpaus/Lahden ammatti-instituutti & SA Tartu Teaduspark

Yrityssektorin osallistumisesta: sopivien kansallisten rahoitusvälineiden löytäminen yksityisyriyten osallistumiseksi rajanylittäviin hankkeisiin oli ongelma jo edellisessä IIA-ohjelmassa ja nyt 2004-2006 Virossa yksityiset yritykset eivät ole tukikelpoisia INTERREG-hankepartnereiksi. Rajanylittävä rahoitus ei ole pk-yrityksille sopiva väline, ellei sitä erikseen kehitetä yksityisten yritysten rahoittamiseen. Tähän mennessä tyypillisiä toimintoja, esim. yritysten kontaktitapahtumia potentiaalisten partneriyritysten kanssa rajan toisella puolella, on toteutettu sekä INTERREG IIA, IIIA että Phare-hankkeissa. Osa hankkeista toistaa samaa rakennetta ja toimintaa hankkeesta toiseen. Hankekoordinaattoreiden seurantakyselyyn antamien vastausten perusteella näihin kontaktitapahtumiin on kuitenkin osallistunut lukuisia yrityksiä. Hanketoteuttajat itse ovat optimistisia tällaisten tapahtumien ja kontaktien merkityksestä erityisesti pienille ja keskiuurille yrityksille.

Toimenpidekokonaisuus 2.3 Matkailun kehittäminen

(13 hanketta, kokonaiskustannukset 3,3 M€ / EAKR 1,5 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Matkailun kehittäminen, uudet tuotteet ja olemassa olevien tuotteiden ja palveluiden edistäminen (kylpyläkaupungit Naantali-Länsi-Viro; kulttuurimatkailu Mäntsälä-Pornainen – Lahemaa; yhteinen historia Porkkala-Paldisk ja esihistorialliset kohteet Mynämäki, Mietoinen – Paikuse; Itämeren rannikon perinteet; matkailusektorin ympäristöohjelmat. Tyypillisiä toimintoja mm. koulutus ja matkailupalveluiden tarjoajien verkostointi; yhteisesitteet; uusien tuotteiden/palveluiden testaaminen; messut; medianäkyvyys jne.

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- Järva/Harju Manor House Tourism & Kuninkaantie
- VIREX – Virtual Experience, Suomenlahden alueen matkailuyrittäjyyden verkkopalvelun kehittäminen ja pienyrittäjien verkostoituminen (mm. Saaremaa)

Yhteishankkeet (2004–)

- Yachting in archipelago (saaristo matkailukohteena 2005-2007), Turku Touring Oy & Läänemaa Arenduskeskus
- KUTUR kuuriordi-, kulttuuri- ja turismiprojekt (kylpylä-, kulttuuri- ja matkailuohjelma 2005-2006), Pärnu lv & Itä-Uudenmaan liitto
- DIT Design in Tourism; Building Credible Service (muotoilu ja matkailu 2006-2007), Lahden AMK Matkailun laitos & Tartu Ülikool/ Pärnu Kolledž

- Fort Tourism (linnoitushistoriaan pohjaava sisältötuotanto Kotka-Hamina ja Ida-Viru 2006-2007), Kotkan-Haminan seudun Portti Oy & Vaivara vv

Matkailualan osallistumisesta: Edellisen INTERREG IIA -ohjelman perusteella matkailusektorin hankkeiden nähtiin olevan konkreettisia ja luovan mahdollisuuksia erityisesti maaseudun ja saariston elinvoimaisuudelle. 2001-2005 tämä toimenpidekokonaisuus ei ollut houkutteleva uusille hankehakijoille. Moni hanke perustuu edellisessä IIA-ohjelmassa luoduille kokemuksille/kontakteille. Aina ei ole selvää, että yhteistyö nimenomaan virolaisten partnereiden kanssa on tuonut lisäarvoa toimintoihin ja matkailusektorin kehittämiseen Suomessa. Ohjelman alkukaudella toteutetuissa Etelä-Suomen rannikkoseudun hankkeissa on esimerkkejä, joissa hankkeesta vastanneella organisaatiolla ei ollut juurikaan muuta toimintaa kuin INTERREG-hanke ja tämä ei ollut aina ongelmatonta; esim. jos organisaation henkilöstö vaihtui hankkeen kuluessa, jäi organisaatio vaikeuksiin hankeraportoinnin vaatimusten täyttämässä.

Toimenpidekokonaisuus 2.4 Liikenne, tietoliikenne ja niihin liittyvien oheispalveluiden kehittäminen

(9 hanketta, kokonaiskustannukset 2,3 M€ / EAKR 1,2 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Merenkulun teemat: meriliikenne, riskien hallinta ja Suomenlahden onnettomuuksien simulointimallit sekä vapaaehtoisen meripelastuksen järjestöjen yhteistyö.
Tietoyhteiskuntateemat: telelääketieteen mahdollisuuksien kartoitus Helsinki-Tallinna ja ympäröivät alueet; langattomat palvelut matkailualalla.

Yhteishankkeet (2004–)

- e4 Portaali (internet-perusteinen energian ja veden kulutuksen seuranta julkisissa rakennuksissa 2005-2007), : VTT Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka & Tallinna Tehnikaülikool
- Summeri II (öljyvahinkojen ehkäiseminen ja öljyntorjuntavalmius 2005-2007) Kotkan Ammattikoulutuskeskus & Eesti Mereakadeemiam + hankkeella on yhteys Kaakkois-Suomen INTERREG IIIA hankkeeseen yhteistyössä Venäjän kanssa
- ICT training (tietoliikenneasentajien koulutus ja tutkintoedellytykset 2005-2007) Adulta Oy & Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus

Liikenne- ja tietoliikennesektorin osallistumisesta: Meriliikenne on luonnollinen, konkreettinen ja likipitään väistämätön yhteistyöteema tällä raja-alueella. Tietoyhteiskunnan alalla on ollut vaikeampi määritellä yhteisiä teemoja, ml. toimintojen realistinen kokoluokka. Tietoyhteiskuntateeman yhteistyön jatkamiseksi rajanylittävässä yhteistyössä tavoitteet ja mahdolliset toiminnot tulisi rajata yksityiskohtaisemmin. Tulevaa 2007-2013 kautta ajatellen myös infrastruktuuriin tehtävien investointien mahdollisuudet ja kokoluokka tulisi selvittää; vuosina 2001-2006 investoinnit oli poissuljettu rahoitettavista toiminnoista.

Toimintalinjan 2 indikaattoreista:

Vaikka työllistämisaikavaihtuoksia ei nähdä rahanylittävien toimintojen keskeisenä indikaattorina, hankkeet itse asettavat itselleen korkeita tavoitteita sekä työpaikkojen luomisessa ja uusien yritysten perustamisessa rajanylittävän toiminnan tuloksena. Toimintalinja 2 on se ohjelman toimintalinjoista, joissa nämä odotukset ovat korkeimmillaan. FIMOS-seurantatietojen mukaan 31.12.2005 mennessä hankkeet ovat asettaneet tavoitteekseen luoda 343 uutta työpaikkaa, säilyttää 746 työpaikkaa sekä perustaa 93 uutta yritystä (seurantatietojen mukaan toteuma samaan aikaan oli: 80 uutta työpaikkaa, 463 säilytettyä työpaikkaa sekä 21 uutta yritystä). Vaikka yksityiset yritykset eivät olekaan hankkeiden pääpartnereita tai vastuupartnereita, ne ovat useissa hankkeissa kohderyhmänä: FIMOS-seurantatietojen mukaan vuoden 2005 loppuun mennessä yhteensä 38 hankkeen toimintoihin oli osallistunut liki tuhat lähinnä pientä ja keskisuurta yritystä (mahdollisia päällekkäisyyksiä tiedoissa ei ole tarkastettu). Näiden kontaktien ja toimintojen konkreettisten tulosten seuraaminen vaatisi pidempää aikaperspektiiviä – ts. hankkeiden kohderyhmille ja osallistujille suunnattua seuranta- ja tutkimusta joitakin vuosia hankkeen päättymisen jälkeen.

Toimintalinja 3. Yhteinen ympäristö

Tavoitteena on suojella ja hoitaa yhteistä ympäristöä, taata ohjelma-alueen ekologinen perusta ja säilyttää sen arvokas kulttuuriympäristö.

Vaikutuksena odotetaan: ympäristön tilan turvaaminen ja parantaminen luovat perustan terveelliselle ja turvalliselle elin- ja toimintaympäristölle.

Indikaattoreina: ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeiden lukumäärä sekä Natura-verkoston toteutumista tukevien hankkeiden lukumäärä; toimien alueellinen jakautuminen ohjelma-alueella; työllisyysvaikutukset sekä rajanylittävään koulutukseen osallistuneiden lukumäärä.

	Hyväksytyt kust. yhteensä (1=2+3)	EAKR (2)	Kans. julkinen (3=4+5)		Yksityinen (6)	Yht. (1+6)
			Valtio (4)	Paikall. (5)		
TL 3	9 825 165	5 394 874	3 348 917	1 081 374	1 200 000	11 025 165
Sitoumukset 22.4.2006	9 144 594	5 084 087	2 096 061	1 964 446	806 129	9 950 723
Maksatukset 22.4.2006	3 059 002	1 531 835	943 799	583 368	374 455	3 433 457

EAKR-rahoituksesta sidottu 94% (EAKR-rahoitusta jäljellä uusiin hankkeisiin 310 787 €)
Maksatusaste EAKR-kokonaisrahoituksesta 28%

Toimenpidekokonaisuus 3.1 Yhteistyö ympäristönsuojelussa ja -valvonnassa

(11 hanketta, kokonaiskustannukset 4,3 M€ / EAKR 2,3 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Ympäristötietoisuuden kasvattaminen (kohderyminä esim. koululaiset, laivamatkustajat Helsingin ja Tallinnan satamissa sekä paikalliset asukkaat); luonnonsuojelualueiden hallinto ja suunnitelmat Lahdessa ja Hämeenlinnassa sekä partnerialueilla Baltiassa; matkailun kehittäminen saariston ja Länsi-Viron luonnonsuojelualueilla. Tyypillisiä toimia mm. tiedotusaineistot, internet-sivut, yleisölle suunnatut näyttelyt, koulutustilaisuudet, tutkimukset ja selvitykset jne.

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankkeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- Maatalouden ympäristöosaaminen, ecosence building capacity for agri-environmental measures, EAU Centre for Ecological Engineering & Svenska Lantbrukssällskapens förbund
- Alatskiven luontokoulun perustaminen ja luontokouluopettajien koulutus, Alataskivi & Turun yliopisto

Yhteishankkeet (2004–)

- 3+3 Yhteinen ympäristö (2005-2007), Itä-Uudenmaan liitto & Jögevamaa Omavalitsuste liit
- Luonnontaloudellisten arvojen merkitys öljyvahinkojen torjunnassa ja haittojen minimoinnissa Suomenlahdella(OILECO 2005-2007), Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia Kotka & Tartu Ülikooli
- Geoturismi arendamine Eestis ja Soomes: öppides tundma maa minevikku (Geoturismen edistäminen Virossa ja Suomessa oppien tuntemaan maan menneisyyttä 2005-2007), MTÜ GEOGuide Baltoscandia & Turun Yliopisto, Geologian laitos
- Metsandusliku pärandkultuuri kaitse ja rakendamine (metsätalouden perinnekulttuurin suojelu ja toteuttaminen Harjumaa, Raplamaa, Läänemaa ja Uusimaa 2005-2007), Riigimetsa Majandamise Keskus & Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio

Toimenpidekokonaisuus 3.2. Yhteistyö ympäristön hoidossa

(17 hanketta, kokonaiskustannukset 5,6 M€ / EAKR 2,8 M€)

Esimerkkejä rahoitetuista toiminnoista Etelä-Suomessa (2001-2004):

- Vesihuollon ja jätevesien käsittelyn kehittäminen kunnissa; venesatamien jätehuolto; ravinnepäästöjen vähentäminen maataloudesta jokiin Varsinais-Suomessa ja Länsi-Virossa; pk-yritysten ympäristöohjelmat; kouluille ja paikallisille asukkaille suunnatut toimet jne.

Esimerkkejä rahoitetuista toimista/hankkeista Virossa (2001-2003/Phare CBC ja 2004/Interreg):

- Vesihuolto, vesienhoito ja ympäristökasvatus Jõgeva, Ida-Viru, Lääne-Viru ja Suomen partnerialueet (3+3)
- Saastuneiden maa-alueiden kunnostaminen Lahti – Uusimaa sekä Etelä-Viro, EAU ja Neopoli
- ympäristöalan yritysten verkostoiminen Virossa ja Etelä-Suomessa, Green Net Finland; EMI-ECO
- Ympäristöteatteri/keskkonnateater (ympäristötietoa teatterin keinoin; mukana useita kouluja molemmissa maissa), Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry; HARED

Yhteishankkeet (2004–)

- RePlast FinEst -kehittämishanke – Muovin(+SER) uusiokäyttö (2005-2007) Helsingin yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, Lahti & MATTECH CENTER Materialitööstustehnologiate Siirdekeskus
- Uusi Elämä - Uus Elu (jätteensynnyn ehkäisy ja kierrätyskeskusten yhteistyö 2005-2007), Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy & MTÜ Taaskasutus
- Ruovikkostrategia Suomessa ja Virossa (2005-2007), Lounais-Suomen ympäristökeskus & Tallinna Tehnikaülikool
- Ölitörjealase valmisoleku suurendamine Soome lahe ääres (Öljyntorjuntavalmiuden parantaminen Suomenlahden alueella 2005-2006), SA Eestimaa Looduse Fond & WWF Suomi
- Kiinteistöalan suomalais-virolainen kehitys- ja koulutushanke (2005-2007), Kiinteistöalan Koulutussäätiö & Tallinna Tehnikaülikool, Ehitustootluse instituut

Ympäristösektorin osallistumisesta: Noin kolmasosa koko ohjelmärahoituksesta on suunnattu ympäristömyönteisiin toimintoihin (ymmärrettynä laajasti ts. kestävän kehityksen teemoihin). Näitä hankkeita on rahoitettu myös muissa toimintalinjoissa kuin ympäristötoimintalinjassa 3. Toimintalinjan kaksi toimenpidekokonaisuutta ovat päällekkäisiä ja hankkeiden jako toimenpidekokonaisuuteen tai toiseen on jokseenkin keinotekoista. Jotkin toiminnoista ja partneriuksista toistuvat hankkeesta toiseen, ja nämä rajanylittävät hankkeet hyötyisivät toimintansa arvioinnista ennen jatkamista – useissa tapauksissa hyvin samantyyppiseen – jatkotoimintaan. Ympäristösektorin hankkeet ovat konkreettisia ja myös niiden toteuttamisaste on ollut korkea. Erityisesti ohjelmakauden alussa (ERSR) toteutettujen hankkeiden yhteys rajanylittävään toimintaan ei aina ollut selvä. Näin erityisesti tapauksissa, joissa hanke haki toimintaansa Virossa Phare-rahoitusta mutta epäonnistui; alkuperäisestä hankesuunnitelmasta jäi sen jälkeen jäljelle vain itse asiassa varsin paikalliset toiminnat Suomessa. Ympäristö on kuitenkin myös se sektori, jossa toiminnat jommallakummalla puolella Suomenlahtea vaikuttavat lopulta koko meriympäristöön ja Itämeren alueen ympäristön tilaan yleisemminkin. Yhteisten resurssien kohdentamista voisi jatkossa edesauttaa, jos rajanylittävälle toiminnalle määriteltäisiin muutama mutta hyvin konkreettinen teema – tämä saattaisi myös helpottaa toimintojen keskittämistä siten, että rajanylittävän toiminnan lisäarvo tulisi selkeämmin esiin ympäristösektorilla. Mitä tulee yhteistyöhön ympäristösektorilla 2007-2013, myös infrastruktuuriin tehtävien investointien mahdollisuudet ja kokoluokka tulisi selvittää; vuosina 2001-2006 vain joitain pieniä investointeja rahoitettiin osana pilottityyppisiä toimintoja.

Toimintalinjan 1 indikaattoreista:

Vesien suojeleluun liittyviä teemoja käsitellään varsin luonnollisesti useissa hankkeissa tällä merirajalla. Hankkeiden alueellinen jakauma Etelä-Suomessa ja Virossa on kattava. Ympäristönsuojeluhankkeita on ollut kolme ja yksi niistä liittyi myös Natura-alueisiin. Useisiin rajanylittäviin ympäristöhankkeisiin kuuluu myös laaja tiedonlevittäminen ts. pyrkimyksenä on myös vaikuttaa suuren yleisön tietoisuuteen ja asenteisiin ympäristöasioissa.

Etelä-Suomen ja Viron INTERREG IIIA

-konferenssi Turussa

Teemaryhmät 19.5.2006

Teemaryhmissä pohdittavat kysymykset

Etelä-Suomen ja Viron INTERREG-yhteistyötä on tehty vuodesta 1995 lähtien:

- 1) Mitä ovat Etelä-Suomen ja Viron INTERREG-yhteistyön tärkeimmät tulokset?
Entä onko Viron ja Etelä-Suomen yhteistyössä tähän mennessä saavutettu sellaisia tuloksia, jotka olisivat jääneet toteutumatta ilman INTERREG-hankkeita?

Etelä-Suomen ja Viron yhteistyö jatkuu myös EU:n rakennerahastokaudella 2007-2013:

- 2) Mitkä ovat Etelä-Suomen ja Viron yhteistyön tärkeimmät teemat jatkossa: mitä yhteistyössä 2007-2013 tulisi rahoittaa?
- 3) Mitä ovat keskeisimmät odotettavissa olevat tulokset, jos rahoitus suunnataan näihin edellä mainittuihin toimiin?

Euroopan Aluekehitys-
Rahasto EAKR